

Sygn. akt II CSK 561/17

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa Z. Ł.

przeciwko W. G.-S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 stycznia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 10 listopada 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w [...]) na rzecz r.pr. A. Ł. kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanej W. G.-S. wniesioną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 listopada 2016 r. należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnych orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca przytoczyła przesłanki wskazane w art. 398⁹ § 1 punkt 1 i 2 k.p.c., a więc istnienie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebę wykładni przepisów budzących poważne rozbieżności lub wątpliwości.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i jurysprudencji oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie, przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości oraz wykazujący nie tylko zasadność preferowanego przez

skarżącego sposobu jego rozstrzygnięcia, ale także wadliwość rozwiązania postawionego problemu przez Sąd drugiej instancji. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.).

Wskazany we wniosku o przyjęcie skargi problem prawny dotyczy tego, czy wola wydziedziczenia wyraźnie wynika z treści testamentu notarialnego, gdy spadkodawca użył w testamencie słów ustawy, czy przesłankę wydziedziczenia wymienioną w art. 1008 pkt 1 k.c. uznać należy za wypełnioną, gdy powody wydziedziczenia pokrywają się z przyczyną wydziedziczenia, po której mowa w tym przepisie oraz czy przesłankę wydziedziczenia wymienioną w art. 1008 pkt 3 k.c. uznać należy za wypełnioną, gdy zachowanie wydziedziczonego polegało na zaniedbywaniu wobec spadkodawcy obowiązków rodzinnych, co doprowadziło do faktycznego zerwania kontaktów. Przedstawiony problem nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w przedstawionym wyżej rozumieniu, albowiem jego rozwiązanie nie przedstawia poważnych wątpliwości w sytuacji ustalonego w nauce prawa cywilnego oraz orzecznictwie sposobu rozumienia i stosowania art. 1008 oraz art. 1009 k.c. Zgodnie z art. 1009 k.c., przyczyna wydziedziczenia musi wynikać z treści testamentu. Spadkodawca może użyć słów ustawy przy wskazaniu w testamencie przyczyny wydziedziczenia, ale musi także wymienić konkretne przejawy zachowania spadkobiercy wypełniające przytoczoną przez niego ustawową przesłankę wydziedziczenia, ponieważ jest to konieczne do oceny - w razie sporu - czy przesłanki wydziedziczenia faktycznie miały miejsce (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 listopada 2013 r., VI ACa 578/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13 grudnia 2012 r., I ACa 590/12 i z dnia 28 maja 2013 r., I ACa 412/13). W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.